

PRESEK

List za mlade matematike, fizike, astronome in računalnikarje

ISSN 0351-6652

Letnik 8 (1980/1981)

Številka 2

Stran VIII

Peter Petek:

ZAPOMNITE SI ŠTEVILO π

Ključne besede: matematika, rekreacijska matematika, število π , Arhimed, spominčica.

Elektronska verzija: <http://www.presek.si/8/472-Petek.pdf>

© 1980 Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije

© 2010 DMFA – založništvo

Vse pravice pridržane. Razmnoževanje ali reproduciranje celote ali posameznih delov brez poprejšnjega dovoljenja založnika ni dovoljeno.

PREMISLI IN REŠI

ZAPOMNITE SI STEVILO π

Angleži poznajo kar nekaj spominčic, ki jim pomagajo, da si lažje zapomnijo čimveč decimalk števila π .

$$\pi = 3.14159\ 26535\ 89793\ 23846\ 26433\ 83279\ 50288\ \dots$$

Kako? Oglejmo si angleški stavek v verzih, ki ga je prof. Jan-ko Moder prepesnil v slovenščino (brez spominčice!)

Now I, even I would celebrate
In rhymes unapt, the great
Immortal Syracusan,
 rival'd nevermore.

Who in his wondrous lore,
Passed on before,
Left men his guidance
How to circles mensurate.

Zdaj jaz, še jaz naj počastim
s tem venčkom revnih rim
nesmrtnika iz Sirakuz, brez
tekmeča.

ki s čudežnim številom
iz roda v rod
podaja navodilo,
kako izračunaš krog.

Prva beseda ima tri črke, druga eno, tretja štiri, četrta spet eno, peta pet in tako dalje, kakor si sledijo decimalke števila π .

Premišli in reši tole naloge:

Sestavi v slovenščini spominčico za π , ki bo imela vsaj deset besed. Najboljše sestavke bomo objavili. Pošljite jih do 5. januarja 1981.

Peter Petek

prev. Janko Moder

PREMISLI IN REŠI - REŠITEV IZ DRUGE ŠTEVILKE

Pravilno rešitev, spominčico za število π nam je poslalo 22 bralcev, nekateri tudi po dve ali več. Žal smo dobili tudi dve napačni rešitvi, ko sta si bralca kar po svoje prikrojila decimalke. Bržkone gre napako pripisati temu, da se v šoli še niso učili o obsegu in ploščini kroga in pomenu števila π . Kar škoda, da ne moremo objaviti rešitve vseh dvaindvajsetih. Vsaj naštejmo jih:

Marija Božnar iz Malega vrha, p. Šmarje Sap, Gojko Cesar z Otiškega vrha pri Dravogradu, Magda Čevdek iz Nove Gorice, Zoran Grom iz Drenovega griča, p. Vrhnika, Andrej Jamnik in Lojze Tomaževič iz Kranja, Andrej Janc iz Beltincev, Irena Jerala iz Kranja, Ivan Jovan iz Srednjega Doliča pri Mislinji, Karmen Kompara iz Podnanosa, Franc Koželj iz Trebnje gorice, p. Krka, Mateja Kropec iz Rogaške Slatine, Janez Kvaternik iz Šmarate, p. Stari trg pri Ložu, Marko Lampe iz Velenja, Jože Lekšan iz Starega trga pri Ložu, Liljana Mihelič iz Vrhpolja pri Kamniku, Tomaž Ranzinger iz Žalca, Ciril Rosc iz Luč pri Savinji, Veronika Rot iz Ljubljane, Breda Sladič iz Novega mesta, Irena Šifrar iz Črete pri Orehovi vasi, Marina Šimec iz Črnomlja in matematični krožek iz Kostanjevice.

Objavljamo tri spominčice naših bralcev. *Ciril Rosc* je sestavil pesmico:

"Hej, v črki π izdaj skrivnost,
ki računa obseg nam kroga."

"Številka približna odkriva skrivnost,
saj ni nam pretežka tale naloga."

Franc Koželj nam je poslal globok filozofski vzdih.

Mir, k tebi v varno zavetišče si nadvse želim, ker tukaj človeško življenje postaja trpljenja pot, ki nam zagrinja pota sprave.

Janez Kvaternik pa je sestavil šaljiv stavek.

Pot v šolo z malim avtobusom je vesela, kajti med potjo uganjamo pogostoma zabavne humoreske.

Vsem trem bomo poslali knjižico D.J. Struik, Kratka zgodovina matematike, ki je izšla v knjižnici Sigma.

Na koncu pogledjmo še, kako je v svobodnem prevodu zapisal spominčico profesor Janko Moder.

Naj z rimo
v pesmi počastimo
še nekoga:
Slovi naj kroga
krotilec, Sirakužan!
Število izračunal
nam je res čudovito,
tule skrito.
Če nemara kdaj
sam kôd pozabimo
brz to pesmico
uporabimo!

Peter Petek
